

Sygn. akt II Cz 632/19

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Grażyna Kobus

Sędziowie: Maciej Ejsmont

Aleksandra Żurawska / spr. /

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2019 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia uczestników H. G. i R. G. na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w pkt II postanowienia Sądu Rejonowego w Z. (...) z dnia (...) r., sygn. akt (...)

w sprawie z wniosku P. (...)

przy udziale G. (...)

o stwierdzenie nabycia spadku po J. G.

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym rozstrzygnięciem zawartym w pkt II postanowienia z dnia (...)r., Sąd Rejonowy zasądził od uczestników H. G. i R. G. solidarnie na rzecz wnioskodawcy P. (...) kwotę 841,66 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. W ocenie Sądu uczestnicy mieli sprzeczne interesy, co uzasadniało orzeczenie o kosztach na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy / art. 520 § 2 i 3 kpc /.

Zażalenie na powyższe postanowienie wnieśli uczestnicy postępowania H. G. i R. G. zarzucając naruszenie:

- 1. art. 520 § 1 i 2 kpc, poprzez niewłaściwe ich zastosowanie w sytuacji, gdy uczestnicy byli w równym stopniu zainteresowani rozstrzygnięciem w sprawie, nadto Sąd niedostatecznie uzasadnił swoje stanowisko przy odstąpieniu od ogólnej reguły rozkładu kosztów w postępowaniu nieprocesowym;**
- 2. art. 102 kpc poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy zaistniały przesłanki do nieobciążania uczestników kosztami postępowania.**

Mając na uwadze powyższe zarzuty, skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty postępowania związane ze swoim

udziałem w sprawie lub o odstąpienie od obciążania kosztami postępowania uczestników H. G. i R. G..

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie nie podlegało uwzględnieniu.

Jakkolwiek pomiędzy uczestnikami postępowania nieprocesowego co do zasady nie istnieje obowiązek zwrotu kosztów, co uzasadnione jest niezależnością i samodzielnością udziału w tym postępowaniu każdego jego uczestnika, który ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie, to zasada ta, ujęta w art. 520 § 1 kpc, jest nienaruszalna w sytuacji, w której uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub - mimo braku tej równości - ich interesy są wspólne. W orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, że sprzeczność interesów nie występuje między tymi uczestnikami, którzy domagają się zniesienia współwłasności, działu spadku, podziału majątku wspólnego, czy też stwierdzenia nabycia spadku, niezależnie od sposobu dokonania podziału jaki proponują i ich wniosków w tym względzie. Jednakże różne udziały w spadku lub w sprawach o podział - we wspólności mogą natomiast wpływać na różny stopień zainteresowania w wyniku postępowania, o

którym jest mowa w art. 520 § 2 kpc / zob. postanowienie SN z dnia 19 listopada 2010 r. III

CZ 46/10 LEX nr 688497; postanowienie SN z dnia 19 listopada 2010 r. III CZ 47/10 LEX nr 970082; postanowienie SN z dnia 25 sierpnia 2011 r. II CZ 55/11 LEX nr 949024 /. Co do zasady jednak, w sprawach o stwierdzenie nabycia spadku interes wszystkich uczestników jest zbieżny. Oczekują oni bowiem na orzeczenie o stwierdzeniu nabycia spadku, niezależnie od tego, czy sami - i w jakim udziale - dziedziczą spadek / zob. postanowienie SN z 17 kwietnia 2012 r. II CSK 620/11, wyd./el. Legalis nr 966545 /. Wyjątkiem od powyższej reguły może być sytuacja, gdy w sprawie, której przedmiotem jest stwierdzenie nabycia spadku, jako wnioskodawca występuje wierzyciel spadkodawcy. Taka też okoliczność zaistniała w niniejszej sprawie, gdyż wnioskodawcą jest P. (...), który ma roszczenie wobec spadkodawcy dotyczące zwrotu kosztów z tytułu przechowywania na parkingu strzeżonym samochodu należącego do J. G.. Skoro więc postępowanie zostało zainicjowane przez wierzyciela po to by ustalić krąg spadkobierców po zmarłym dłużniku, to w takiej sytuacji można przyjąć, że interesy wnioskodawcy i pozostałych uczestników będących spadkobiercami są sprzeczne, z tych względów w niniejszej sprawie nie mógł mieć zastosowania przepis art. 520 § 1 kpc, a Sąd Rejonowy miał podstawy do obciążenia uczestników kosztami postępowania / art. 520 § 2 kpc /. Z tych też względów zarzuty skarżących dotyczące tej kwestii należało uznać za niesłuszne. Już tylko marginalnie należy stwierdzić, że uczestnicy w zażaleniu błędnie zarzucili Sądowi Rejonowemu zastosowanie art. 520 § 1 kpc, gdyż przepis ten formułuje zasadę ponoszenia kosztów postępowania przez każdego z uczestników i nie był on stosowany przez Sąd I instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego niezasadny jest również zarzut odnoszący się do art. 102 kpc. Aczkolwiek co do zasady przepis ten ma zastosowanie również w postępowaniu nieprocesowym, to jednak w przedmiotowej sprawie nie było podstaw do rozstrzygnięcia o kosztach w oparciu o powyższy przepis. Należy podkreślić, że aby zastosować ten przepis bierze się pod uwagę okoliczności związane z przebiegiem postępowania oraz te, które dotyczą stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Skarżący uważali, że skoro nie chcieli oni dziedziczyć po J. G., a jedynie z uwagi na nieznaną przynależność przepisów nie złożyli oświadczenia o odrzuceniu spadku po nim, to taka sytuacja jest szczególną okolicznością, która przemawiałaby za zastosowaniem art. 102 kpc. Sąd Okręgowy tego stanowiska nie podziela, gdyż oczywistym jest, że nikt nie może zastąpić się

nieznajomością prawa. Jeśli zaś chodzi o sytuację materialną uczestników, to tylko ta okoliczność nie może być przesłanką do zastosowania art. 102 kpc.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc w zw. z

art.397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc orzekł jak w postanowieniu.

(...)